

مسعود نیلی، اقتصاددان: ايران در ايستگاه پيش از «آبر تورم» قرار گرفته است

راديو فردا

کمتر از يك دقيقه پيش

بازار بندرعباس، ۲۸ تيرماه

يك استاد دانشگاه در ايران می‌گويد «نابسامانی بزرگ» در اقتصاد ايران تا جایی پيش رفته که کشور حالا ديگر در «ايستگاه آبر تورم» قرار گرفته است.

رئيس کل بانک مرکزی هم اعلام کرد که اقتصاد ايران با فشارهای واقعی در حوزه اقتصاد خارجی، توليد، سرمايه‌گذاری، بودجه و نظام بانکی مواجه است.

مسعود نیلی، عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف، روز دوشنبه ۲۹ تيرماه در يك سخنرانی گفت اين مرحله مابين تورم «مزم» و «ابر تورم» است و افزود تورم فعلی که شهروندان ايران و اقتصاد کشور با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، وضعیت تورمی «بسیار بالا» یا «شدید» است.

اگر «ابر تورم» بر اقتصاد یک کشور حاکم شود، قیمت‌ها به‌طور سرسام‌آوری افزایش می‌یابد، ارزش پول ملی نابود می‌شود و چاپ پول توسط دولت برای جبران کسری بودجه به‌طور بی‌رویه‌ای افزایش می‌یابد.

اظهارات مسعود نیلی در شرایطی بیان شده که گزارش‌های رسانه‌ای و شهروندی از ایران در ماه‌های اخیر حاکی از افزایش سرسام‌آور قیمت کالاها و خدمات و رکوردشکنی نرخ تورم و طلا و ارز به‌دنبال حملات اسرائیل و آمریکا به کشور و محاصره بنادر ایران بوده است.

این در حالی است که یک ماه پیش از این، محمد بطحائی، رئیس سازمان امور اجتماعی ایران، اعلام کرد «۶۰ درصد» شهروندان ایران «تحمل» فشار اقتصادی بیش از این را ندارند.

بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران از رشد اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۴ که یکم تیرماه امسال منتشر شد، این رشد با احتساب نفت تنها دو دهم درصد و بدون نفت منفی سه‌دهم درصد بوده است.

برخی اقتصاددانان نسبت به ادامه کاهش رشد اقتصادی ایران در سال جاری هشدار داده‌اند که می‌تواند نرخ تورم را در بدبینانه‌ترین حالت وارد محدوده سه رقمی کند که به معنای کاهش شدید ارزش پول ملی و تشدید نااطمینانی خواهد بود.

بیشتر در این باره:

آیا ایران در آستانه ابرتورم، شبیه «آلمان ۱۹۲۳» است؟

توقف رشد اقتصادی و کاهش منابع واقعی

مسعود نیلی می‌گوید برخلاف رشد سال‌های بعد از جنگ هشت ساله میان ایران و عراق، از سال ۱۳۸۶ رشد اقتصادی در ایران «متوقف» شده است.

او این مرحله را اولین نشانه آغاز روند نامطلوب اقتصاد ایران نامید و از تورم بالا به عنوان دومین متغیر از این وضعیت نام برد. بیکاری هم سومین متغیر اصلی اقتصاد کلان معرفی می‌شود که نشان‌دهنده وضعیت اقتصاد هر کشور است.

این اقتصاددان باتوجه به «وضعیت خاص» کشور در زمینه تورم، گفت تورم در ایران در حال حاضر از مرحله «مزم» که سال‌ها بر اقتصاد کشور حاکم بود، خارج شده و در مرحله «ایستگاه پیش از ابرتورم» قرار دارد.

به گفته نیلی، «تورم در اقتصاد ایران از سال ۱۳۵۲، یعنی زمانی که دورقمی شد، تا پایان سال ۱۳۹۶ با عنوان تورم مزم شناخته می‌شد؛ اما از سال ۱۳۹۷ به بعد، دیگر از وضعیت تورم مزم خارج شدیم و به سمت تورم بالا حرکت کردیم.»

همزمان با این اظهارات مسعود نیلی که در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۵»، مطرح شد، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، نیز در همین برنامه، تأیید کرد که اقتصاد ایران با فشارهای واقعی در حوزه اقتصاد خارجی، تولید، سرمایه‌گذاری، بودجه و نظام بانکی مواجه است.

او اگرچه در سخنان خود تلاش کرده آینده مثبتي را به مخاطبان القا کند، اما با اشاره به اتکای اقتصاد ایران به صادرات نفت، و وضعیت نامناسب صادرات نفت به دلیل تحریم‌های بین‌المللی و نیز محاصره

بنادر ایران توسط ارتش آمریکا، گفت: «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در سه فصل نخست سال ۱۴۰۴ منفی بوده و در فصل سوم این سال رشد منفی ۱۳ درصدی را ثبت کرده است.»

رئیس کل بانک مرکزی ایران افزود: «درآمد سرانه واقعی کشور بر اساس قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰، از حدود ۱۴۱ میلیون تومان در سال ۱۳۹۰ به حدود ۷۵ میلیون تومان در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته که تقریباً معادل نصف شدن درآمد واقعی سرانه طی ۱۳ سال است و سطح آن به دهه ۱۳۷۰ بازگشته است.»

او معنای واقعی این آمار را چنین توضیح داد: درآمد واقعی ایجادشده به طور متوسط به میزان قابل توجهی کاهش یافته و مسئله تنها افزایش قیمت‌ها نیست، بلکه منابع واقعی موجود به ازای هر نفر نیز کاهش پیدا کرده است.

با این حال، و باوجود افزایش سرسام‌آور قیمت انواع کالا و خدمات در ایران که حتی منجر به تغییر جدی سبک زندگی بخش بزرگی از شهروندان ایران شده است، برخی مقام‌های جمهوری اسلامی می‌گویند مردم باید تاب‌آوری خود را افزایش دهند.

در تازه‌ترین مورد، غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه ایران، دوشنبه ۲۹ تیر، در یک نشست، به‌طور گذرا به ضرورت توجه به مقوله تاب‌آوری مردم در شرایط فعلی اشاره کرد و گفت «ایستادگی در برابر دشمن هزینه دارد و باید این هزینه را بپذیریم».

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

اقتصاد ایران